

BILTEN SUSTAVA ZA OSIGURAVANJE KVALITETE FILOZOFSKOG FAKULTETA OSIJEK

SADRŽAJ

UVOD

<i>Pojmovnik Sustava za kvalitetu</i>	3
<i>KULTURA KVALITETE</i>	3
<i>PLANIRANJE KVALITETE</i>	3
<i>AKADEMSKA KVALITETA</i>	4
<i>STANDARDI</i>	4
<i>Tema broja: Programi cjeloživotnog obrazovanja Filozofskog fakulteta Osijek</i>	5
<i>Otvoreni četvrtak</i>	10
<i>Vijesti i zanimljivosti</i>	14
<i>In memoriam dr. sc. Anđelka Metzing</i>	18
<i>In memoriam prof. dr. sc. Velimir Petrović</i>	20
<i>In memoriam Katarina Vujanac</i>	21
<i>Impressum</i>	22

UVODNA RIJEČ

Poštovani čitatelji,

pred vama je četvrti broj elektroničkog Biltena Sustava za kvalitetu Filozofskog fakulteta Osijek.

Sa zadovoljstvom ističemo da je središnja tema ovog broja nagrade studentima i nastavnicima. Zbog toga želimo zahvaliti studentima i nastavnicima jer bez njihova doprinosa Bilten s ovakvim sadržajem i u ovom obliku ne bismo ni mogli realizirati. Naravno, tu su i stalne rubrike (Pojmovnik sustava za kvalitetu, Mediji o nama, Vijesti i zanimljivosti).

I ovaj put vas pozivamo da sva svoja pitanja, sugestije i prijedloge vezane uz Sustav za kvalitetu šaljete na adresu Uredništva Biltena: dburazin@ffos.hr.

Nadamo se da će vam sadržaj i ovog broja Biltena biti zanimljiv, poučan i koristan!

Želimo vam ugodno čitanje!

Uredništvo

POJMOVNIK SUSTAVA ZA KVALITETU

KULTURA KVALITETE

Kultura kvalitete odnosi se na niz zajedničkih, prihvaćenih i integriranih obrazaca kvalitete (poznatijih pod pojmom načela kvalitete) koji se mogu pronaći u organizacijskoj kulturi i sustavima upravljanja ustanovom. Kultura kvalitete može se definirati i kao sposobnost institucije ili individualnog programa razviti sustav osiguravanja kvalitete u svakodnevnom radu ustanove i time postići kontinuirano osiguravanje kvalitete ne oslanjajući se isključivo na periodično vrednovanje. Predanost i svijest o kvaliteti visokog obrazovanja zajedno s razvijenom kulturom dokaza i učinkovitim upravljanjem kvalitetom (kroz procedure osiguravanja kvalitete) sastavni su dio kulture kvalitete. Kako se elementi kvalitete mijenjaju odnosno razvijaju kroz vrijeme, tako se mijenja i integrirani sustav stavova i ustroja koji predstavlja temelj kvalitete (kultura kvalitete) i koji, kao takav, podržava nove paradigme kvalitete u visokom obrazovanju.

Kultura dokaza, s obzirom na to da je u odnosu s kulturom kvalitete u ustanovi, predstavlja upravo taj stečeni *habitus* visokih učilišta i temelji se na jasnim etičkim vrijednostima, načelima i pravilima koja se sastoje od samovrednovanja ishoda učenja, pri čemu se angažira nastavno i administrativno osoblje radi pažljiva i redovita prikupljanja, odabira i korištenja relevantnih pokazatelja uspješnosti visokog učilišta da bi se obavijestilo i dokazalo, kada (i kome) je to potrebno, da su aktivnosti u određenom području zadovoljavajuće (primjerice planiranje u ustanovi, donošenje odluke, kvaliteta itd.), odnosno da bi se poboljšali ishodi učenja i nastave. „Kultura dokaza“ (što nije isto što i „kultura profesionalne tradicije i povjerenja“) predstavlja empirijsku osnovu kulture kvalitete visokih učilišta. Kao što je formulirano u standardima Zapadne udruge škola i koledža, kultura dokaza koju bi visoka učilišta trebala razviti podrazumijeva poticanje pružanja empirijskih podataka koji pokazuju da programi učilišta koje je predmet vrednovanja odgovaraju njegovim ciljevima i misiji, a ne nekom unaprijed zadanim popisu zahtjeva.

PLANIRANJE KVALITETE

Postupak planiranja kvalitete sastoji se od niza aktivnosti kojima se utvrđuju ciljevi i uvjeti koji se odnose na kvalitetu visokog obrazovanja i primjenu mehanizama sustava kvalitete. Planiranje kvalitete uključuje planiranje proizvoda (utvrđivanje, klasifikaciju i određivanje važnosti obilježja koja se odnose na kvalitetu i postavljanje ciljeva, uvjete koji se odnose na kvalitetu te njezina ograničenja), planiranje upravljanja i rada (uključujući njegovo organiziranje i programiranje), elaboraciju planova kvalitete te osiguravanje mjera poboljšanja kvalitete.

AKADEMSKA KVALITETA

Kvaliteta u visokom obrazovanju predstavlja višedimenzionalan, višerazinski i dinamičan koncept koji se odnosi na kontekstualne postavke obrazovnog modela, misiju i ciljeve ustanove te specifične standarde danog sustava, učilišta, studijskog programa ili znanstvenog područja. Kvaliteta prema tome može poprimiti različita značenja ovisno o: a) razumijevanju interesa različitih sastavnica ili dionika sustava visokog obrazovanja (zahtjevi za kvalitetu koje određuje znanstveno područje / tržište rada / društvo / vlada / studenti); b) referencama kao što su inputi, procesi, outputi, misija, ciljevi itd.; c) značajke i obilježja akademske zajednice koje vrijedi ispitati te d) povjesno razdoblje u razvoju visokog obrazovanja. Prisutan je širok spektar definicija akademske kvalitete.

STANDARDI

Iskazi o očekivanoj razini zahtjeva i uvjeta prema kojima se ocjenjuje kvaliteta ili koje visoko učilište odnosno studijski program moraju ispuniti da bi dobili akreditaciju ili certifikat. Standardi mogu poprimiti kvantitativni oblik, a to su obično rezultati ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima, a mogu biti i kvalitativni i upućivati samo na specifične ciljeve (primjerice učinkovitost obrazovanja, održivost, osnovne obveze itd.). Kvantitativni standardi uključuju razine praga uspješnosti koje se moraju ostvariti za akreditaciju visokog učilišta ili studijskog programa. Često se prag ili granica uspješnosti definira kao razina minimalno prihvatljive kvalitete. U nekim se slučajevima standard odnosi na najvišu razinu kvalitete pa se tada smatra „standardom izvrsnosti“. Takav pristup može biti rezultat procesa ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima ili se može podrazumijevati, odnosno kao takav može biti prepozнат i među kolegama stručnjacima. Standardi mogu imati različite referentne točke.

TEMA BROJA – Programi cjeloživotnog obrazovanja Filozofskog fakulteta Osijek

Program cjeloživotnog učenja „Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba“

Program za pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičku izobrazbu djeluje u okviru Odsjeka za cjeloživotno obrazovanje Filozofskoga fakulteta Osijek. Program ima dugu tradiciju, djeluje od 1979./1980. akademske godine i utemeljen je na matičnim studijima Filozofskoga fakulteta: Odsjeku za pedagogiju, Odsjeku za psihologiju, Odsjeku za hrvatski jezik i književnost, Odsjeku za njemački jezik i književnost, Odsjeku za engleski jezik i književnost.

Ciljevi programa:

- osigurati polaznicima programa vrhunsku pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičku izobrazbu
- svojom izvrsnošću, povezivanjem bogatog iskustva i novih spoznaja te orijentacijom na suvremena tehnološka dostignuća privući polaznike iz Hrvatske i susjednih zemalja.

Strategije programa:

- pratiti, analizirati i unapređivati kvalitetu programa „Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba“
- osigurati uvjete za nastavni rad koji će omogućiti kvalitetnu izvedbu programa
- primijeniti informacijsko-komunikacijsku tehnologiju kao pomoć u izvođenju i vrednovanju nastave
- unapređivati postojeću suradnju s osnovnoškolskim, srednjoškolskim i visokoškolskim ustanovama u zemlji i inozemstvu u svrhu razvoja i izvedbe programa te razmjene znanja i iskustva nastavnika i polaznika programa
- promovirati program „Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička“ izobrazba u zemlji i inozemstvu.

Program cjeloživotnog učenja „Dodatno stručno usavršavanje za lektorske i korektorske poslove“

Ciljevi i strategije:

- Poboljšanje i unapređivanje kvalitete tiskanih tekstova na hrvatskome jeziku te općega doprinosa i brige za kulturu hrvatskoga jezika, koja će u godinama nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji biti od presudne važnosti za očuvanje nacionalnoga identiteta, posebno stoga što hrvatski jezik pripada skupini tzv. „malih“ jezika koji stalno moraju ulagati dodatne napore da bi očuvali svoje posebnosti te izborili ravnopravan status s ostalim jezicima članica Unije.

Nakon završetka programa Fakultet izdaje potvrdu o pohađanju stručnoga usavršavanja za lektorske i korektorske poslove i potvrdu o stećenim ECTS-ovima (4 ECTS-a), a za polaznike iz drugih struka potvrdu o završenom tečaju iz osnova jezične kulture. Program polaznici završavaju uspješnim polaganjem ispita iz svih predmeta predviđenih nastavnim planom i programom, a omogućeno je također da se tečaj evidentira i u radnoj knjižici.

Program cjeloživotnog učenja „Učenje hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma za strance“

Filozofski fakultet Osijek organizira program „Učenje hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma za strance“, namijenjen odraslima koji žele učiti hrvatski jezik i latinično pismo. Program „Učenje hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma za strance“ organizira se i izvodi u trima stupnjevima:

1. stupanj – početni – namijenjen polaznicima koji ne poznaju hrvatski jezik i latinično pismo, ne poznaju normu hrvatskoga jezika ni gramatičke strukture.

U skladu sa Zakonom o strancima, članak 97., stavak 5., 1. stupanj programa obuhvaća 150 sati nastave. Stranac koji ne poznaje hrvatski jezik i latinično pismo obvezan je pohađati tečaj hrvatskoga jezika u trajanju od najmanje 150 nastavnih sati. (Zakon o strancima)

2. stupanj – viši – namijenjen polaznicima koji slabo poznaju hrvatski jezik i latinično pismo, slabo su ovladali govornom i pisanom normom hrvatskoga jezika, prepoznaju određene gramatičke strukture, teško se njima služe. (35 sati)

3. stupanj – napredni – obuhvatio bi one polaznike koji poznaju hrvatski jezik i latinično pismo, djelomično su ovladali govornom i pisanom normom hrvatskoga jezika, poznaju gramatičke strukture, njima se služe uz poteškoće. (20 sati)

Polaznici završavaju program uspješnim polaganjem ispita iz hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma. Nakon završetka programa Fakultet izdaje potvrdu o završenom programu „Učenje hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma za strance“ te potvrdu o položenom ispitu iz poznavanja hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma potrebnu za podnošenje zahtjeva za odobrenje stalnoga boravka u Republici Hrvatskoj.

Program cjeloživotnog učenja „Stručno usavršavanje iz konferencijskog prevodenja“

Program usavršavanja namijenjen je pristupnicima koji su završili studij engleskog jezika i književnosti (predbolonjski program) te preddiplomski ili diplomski studij engleskog jezika i

književnosti (po bolonjskom sustavu), koji žele dobiti uvid u konferencijsko prevođenje, upoznati se s osnovama prevoditeljske struke i steći osnovne prevoditeljske kompetencije te oni koji se žele dodatno pripremiti za upis specijalističkog studija konferencijskog prevođenja ili akreditacijski test. Program je također namijenjen i prevoditeljima s višegodišnjim iskustvom iz pismenog prevođenja koje mogu dokumentirati, a koji su završili neki drugi studij.

Cilj je programa steći osnovna teorijska znanja iz područja konferencijskog prevođenja, upoznati se s radnim uvjetima i standardima te etičkim normama, usvojiti temeljne praktične vještine konferencijskog prevođenja (konsekutivnog i simultanog) uvježbavanjem na autentičnim govorima početne razine zahtjevnosti te procijeniti vlastitu izvedbu. Polaznici uz to razvijaju svoju jezičnu i kulturološku kompetenciju u oba radna jezika, razvijaju komunikacijsku kompetenciju i sposobnost prilagodbe različitim kontekstima i prevoditeljskim zadacima, upoznaju se s načinima upotrebe glasa i artikulacijskih organa te s okolnostima prevoditeljske prakse u Hrvatskoj. Stručno usavršavanje traje ukupno 60 sati. Program uključuje 10 sati obuke iz govorne komunikacije i govorništva, 10 sati obuke iz metodologije usmenog prevođenja, 20 sati vježbi iz konsekutivnog prevođenja i 20 sati vježbi iz simultanog prevođenja. Nastava će biti organizirana subotom. Raspored predavanja i potrebne upute polaznici će dobiti pri upisu.

Nakon završetka programa Fakultet izdaje potvrdu o pohađanju stručnoga usavršavanja iz konferencijskog prevođenja i potvrdu o stećena 4 ECTS boda. Polaznici završavaju program izvršavanjem obaveza iz kolegija predviđenih nastavnim planom i programom.

Program cjeloživotnog učenja „Učenje njemačkog jezika u svrhu visokoškolske nastave“

Filozofski fakultet Osijek nudi program cjeloživotnog učenja „Program učenja njemačkog jezika u svrhu visokoškolske nastave“. Program je namijenjen visokoškolskim nastavnicima, pri čemu pojam visokoškolski nastavnici označava osobe u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima koje su zaposlene u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Program je namijenjen i polaznicima koji su još uvijek izvan visokoškolskog sustava, a žele se osposobiti za izvedbu nastave na njemačkom jeziku na visokoškolskoj razini. Program se sastoji od pet modula, a nakon uspješnog završetka programa polaznici će imati dovoljno znanja i vještina kako bi pristupili pripremi i izvedbi nastave svog predmeta na njemačkom jeziku. Cilj je programa osposobiti polaznike za pripremu i za izvođenje nastave svog predmeta na njemačkom jeziku, s naglaskom na razvijanju sposobnosti govornog izražavanja i sposobnosti ovladavanja jezikom struke te usvajanju strategija učenja potrebnih za što bolji individualni napredak.

Program mogu upisati osobe koje imaju završen poslijediplomski ili barem diplomski studij negermanističkog područja. Po svakom pojedinom modulu program se izvodi u 120, odnosno 240 sati vježbi koje su u pravilu raspoređene u 30, odnosno 60 tjedana, uz konzultativno-

individualni rad s polaznicima, koji se vodi i usmjerava posredstvom platforme Moodle/Merlin/Loomen u ukupnom iznosu od 120 sati.

Program se može realizirati u ritmu koji je sporiji ili brži od gore navedenog. Za sve se module izdaje potvrda u kojoj se navodi koji je stupanj programa polaznik završio.

Program cjeloživotnog učenja „Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju“

Cilj je programa cjeloživotnog učenja „Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju“ stjecanje znanja, kompetencija i vještina koje omogućuju odraslima da podržavaju razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija kod djece različite dobi. Naglasak je programa „Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju“ na prvoj razini na kojoj se učenje odvija (učinkovite strategije poučavanja u okviru redovnog kurikuluma), odnosno naučiti nastavno osoblje kompetencijama i vještinama potrebnim kako bi mogli razvijati socijalne i emocionalne kompetencije kod učenika.

Izvođenje takvog programa cjeloživotnog učenja podržava nekoliko relevantnih strateških dokumenata na razini Europske unije i Republike Hrvatske.

Opći ishodi učenja programa:

- prepoznati razvojne potrebe, emocije, kognicije i kapacitete suočavanja kod djece i adolescenata kroz različite situacije
- odabrat primjerene postupke reagiranja u skladu s raspoloživim informacijama (od djeteta ili adolescenta, iz okoline, iz situacije)
- koristiti vlastite socijalne i emocionalne kompetencije i vještine za poticanje razvoja istih kod djece i adolescenata.

Program je namijenjen primarno osobama koje rade u sustavu odgoja i obrazovanja, ali ga mogu upisati sve osobe koje rade ili namjeravaju raditi s djecom i mladima.

Program se izvodi kroz 66 sati nastave koja je raspoređena na 30 sati predavanja i 36 sati vježbi, koje su u pravilu raspoređene unutar 11 tjedana. Po završetku programa izdaje se potvrda o uspješnom završetku programa cjeloživotnog učenja.

Program cjeloživotnog učenja „Hrvatski jezik, povijest i kultura za strance“

Osnovni je cilj programa „Hrvatski jezik, povijest i kultura za strance“ omogućiti polaznicima strancima savladavanje hrvatskoga jezika po razinama Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike te upoznavanje s hrvatskom povijesti i kulturom. Ta su znanja potrebna strancima za reguliranje pravnoga statusa u Republici Hrvatskoj, odnosno za ostvarivanje stalnoga boravka ili državljanstva u Republici Hrvatskoj (prema Zakonu o strancima, Narodne novine, broj 79/07). Program „Hrvatski jezik, povijest i kultura za strance“ mogu upisati i pohađati svi stranci s reguliranim pravnim statusom u Republici Hrvatskoj, odnosno stranci s odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj (prema *Zakonu o strancima, Narodne novine*, broj 79/07). Nastava bi se izvodila u čelnome, skupinskome i individualnome obliku rada, 2–3 puta tjedno (prema dogovoru, kadrovskoj i prostornoj raspoloživosti) po 4

školska sata (180 minuta). Po završetku određenog stupnja programa polaznici dobivaju potvrdu o završenom programu.

Program cjeloživotnog učenja „Python, računalno razmišljanje i programiranje“

Filozofski fakultet Osijek nudi program cjeloživotnog učenja „Python, računalno razmišljanje i programiranje“. Program je primarno namijenjen osnovnoškolskim i srednjoškolskim nastavnicima. Program je namijenjen i polaznicima koji su još uvijek izvan obrazovnog sustava, a žele se usavršiti za izvedbu nastave informatike u osnovnim i srednjim školama.

Cilj je programa stručno usavršiti polaznike u području računalnog razmišljanja i programiranja s implementacijom u programskom jeziku Python.

Ishodi učenja programa:

- razložiti kompleksne probleme na više manjih samostalnih logičkih cjelina
- koristiti tehnike programiranja za rješavanje problema
- implementirati rješenje problema u programskom jeziku Python

Program mogu upisati osobe koje imaju završen diplomska ili barem preddiplomski studij bez obzira na područje.

Program se izvodi kroz 60 sati nastave koja je raspoređena na 20 sati predavanja i 40 sati vježbi, koje su u pravilu raspoređene unutar 10 tjedana.

Po završetku izdaje se potvrda o uspješnom završetku programa.

MEDIJI O NAMA

Otvoreni četvrtak OTVORENI ČETVRTAK

Otvoreni četvrtak je popularnoznanstveni projekt Filozofskog fakulteta koji oduševljava svakog polaznika predavanja, a već je postao prepoznatljivi brend našega Fakulteta. U prošlim brojevima Biltena informira se čitatelja o ovome projektu pa nastavljamo s tom praksom. U prikazu donosimo teme koje su obrađene prošle godine te ove godine do zaključenja izrade broja. Kako je vidljivo da su teme nadasve zanimljive i raznolike, nadamo se da će posjećenost biti još bolja te će svatko pronaći nešto za sebe. Kao novinu 7. ciklusa predavačima i publici ponudili smo i prijenos predavanja uživo preko youtube-kanala.

TEME:

1. 25. siječnja 2018. – Kristijan Stakor, prof. održao je predavanje o američkoj filmskoj povijesti, točnije o Georgeu Lucasu, „novom Hollywoodu“ i nastanku američkog Novog vala.

2. 22. veljače 2018. – Sergej Filipović s Odsjeka za povijest predstavio je svoje istraživanje pod nazivom „Sakupljanje albuma sa sličicama u Jugoslaviji i utjecaj na potrošačku kulturu“.

3. 29. ožujka 2018. – Dino Krupić, poslijedoktorand na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Osijek, održao je popularno-znanstveno predavanje na temu „Mozak i ličnost: je li naše 'ja' nešto više od neurotransmitera i sklopa neurona?“

4. 26. travnja 2018. – Ana-Marija Posavec, doktorandica poslijediplomskog doktorskog studija Književnost i kulturni identitet izlagala je na temu „Kulturno pamćenje i ratno iskustvo u romanu Jom Kipur Ivane Šojat“.

5. 25. listopada 2018. – 7. ciklus Otvorenog četvrtka otvorila je Mia Filipov, mag. philol. croat. et mag. paed. s temom „Iz povijesti i sadašnjosti hrvatskoga stripa: Zlatka who wants to live forever ili stilistička dekonstrukcija strip-albuma Zlatka Krešimira Žimonića“.

6. 15. studenog 2018. – Profesorica hrvatskog jezika i književnosti Katarina Dinješ Gros predstavila je temu „Pamćenje Domovinskog rata u djelu Alenke Mirković Glasom protiv topova i kultura sjećanja u školskoj praksi“.

7. 29. studenoga 2018. – Željana Nenadić El Mourtada, prof. s HRT Centra Osijek i prof. dr. sc. Vladimir Karabalić s Odsjeka za njemački jezik i književnost Filozofskog fakulteta Osijek zajedno se govorili na temu „Kultura javnoga govora“.

VIJESTI I ZANIMLJIVOSTI

„PET FRIENDLY“ AKADEMSKA DESTINACIJA: ODSAD NA FILOZOFSKI FAKULTET U OSIJEKU U PRATNJI KUĆNIH LJUBIMACA (članak objavljen 13. 11. 2017. studentski.hr)

Dopustivši slobodan ulaz svim kućnim ljubimcima u pojedine prostorije fakultetske zgrade, Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku prije svega nekoliko dana povukao je doista jedinstven potez unutar hrvatske akademske zajednice. Tim je postupkom službeno postao prva i jedina *pet friendly* visokoškolska ustanova u Hrvatskoj, na kojoj će psima, mačkama i ostalim pripadnicima životinjskog svijeta biti omogućen nesmetan boravak i kretanje prostorijama fakultetskih službi, poput knjižnice, referade i sveučilišnih ureda. Uvođenje te zanimljive mjere znači da će ubuduće svi studenti u pratnji svojih ljubimaca moći slobodno i bez straha ušetati na Fakultet. Kako bi se spriječilo potencijalno ometanje nastave, jedino ograničenje koje će morati poštovati uključuje zabranu ulaska životinja na predavanja, ispite i ostale redovite aktivnosti koje će se tijekom akademske godine održavati u zgradici Fakulteta. Najbolji četveronožni čovjekov prijatelj koji je imao čast napraviti prvi životinjski korak unutar sveučilišne zgrade bio je dražesni pas Alenka, štićenik osječkog azila u Nemetinu. Praćena radoznalim pogledima brojnih promatrača, nova je „studentica“ Alenka dočekana s oduševljenjem i srećom, a razdragani studenti i studentice Filozofskog fakulteta odmah su uzbudeno prihvatili novopečenu članicu akademske zajednice.

**NOVI PREDMET NA FILOZOFSKOM FAKULTETU (članak objavljen u „Glasu Slavonije“
25.07.2018.)**

Na Filozofskom fakultetu od rujna će, a u sklopu postojećeg programa cjeloživotnog učenja „Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba“ (PPDMI), u ponudi biti još jedan izborni obvezni predmet. Riječ je o predmetu Metodika nastave informatike. Izvođači su nastave doc. dr. sc. Anita Papić i mr. sc. Silvija Galić. Osnovni je cilj predmeta upoznati polaznike sa suvremenom teorijom i praksom metodike nastave informatike i specifičnostima informatike kao nastavnog predmeta. Polaznici će biti osposobljeni za samostalno organiziranje i uspješno izvođenje nastave informatike na odgovarajućoj razini obrazovanja s obzirom na sve veću potrebu izobrazbe u području informatike, a potaknuti velikim naporima koje Ministarstvo znanosti i obrazovanja ulaže u pripremne radnje za uvođenje obvezne nastave informatike u 5. i 6. razrede svih osnovnih škola.

SVEUČILIŠTE HERZEN – SANKT PETERBURG: USUSRET SURADNJI

Dana 14. studenoga 2018. delegacija sastavljena od članova Uprave Filozofskoga fakulteta u Osijeku (prof. dr. sc. Loretana Farkaš – dekanica, izv. prof. dr. sc. Željko Pavić – prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, doc. dr. sc. Ana Jakopec – prodekanica za studijske programe i cjeloživotno učenje, prof. dr. sc. Milica Lukić – prodekanica za razvoj i poslovanje) te profesora (prof. dr. sc. Milovan Tatarin s Odsjeka za hrvatski jezik i književnost) bila je u službenom posjetu Sveučilištu Herzen u Sankt Peterburgu, jednom od najstarijih i najvećih ruskih sveučilišta, osnovanom 1797. godine.

Delegacija se sastala s rektorem Sveučilišta Herzen Sergejem Igorevičem Bogdanovim i prorektoricom za međunarodnu suradnju Julijom Aleksandrovom Komarovom s kojima se razgovaralo o mogućnostima suradnje dviju ustanova, u prvom redu na području slavističkih studija na različitim razinama, npr. učenje ruskoga jezika kao stranoga u okviru programa cjeloživotnog obrazovanja, što bi u konačnici smjerala otvaranju studija ruskoga jezika na Filozofskome fakultetu Osijek. U tom smislu razgovaralo se i o mobilnosti nastavnoga osoblja u svrhu stručnog osposobljavanja te studenata, zajedničkim studijskim programima, dvostrukim diplomama, načinima dobivanja finansijskih potpora i sl. Prema riječima rektora Sveučilišta Herzen Sergeja I. Bogdanova promocija ruskoga jezika jedan je od prioriteta toga Sveučilišta te je stoga izrazio spremnost da se stvore svi potrebni uvjeti za suradnju s Filozofskim fakultetom Osijek.

Nove suradnje: FFOS & ANDIZET

U petak 23. studenoga 2018. Filozofski fakultet Osijek sklopio je Sporazum o suradnji s osječkom udrugom Andizet – Institut za znanstvena i umjetnička istraživanja u kreativnoj industriji. Sporazum je u ime Filozofskoga fakulteta potpisala dekanica prof. dr. sc. Loretana Farkaš, a u ime Andizeta potpredsjednica udruge prof. dr. sc. Jasna Horvat s Ekonomskoga fakulteta u Osijeku. Svečanom potpisivanju nazočili su i prodekan Filozofskoga fakulteta – izv. prof. dr. sc. Željko Pavić, prodekan za znanost i međunarodnu suranju i prof. dr. sc. Milica Lukić, prodekanica za razvoj i poslovanje te izv. prof. dr. sc. Josipa Mijoč s Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, članica Upravnog odbora Andizeta.

Sporazum previđa suradnju dviju ustanova na zajedničkom promicanju kreativnih praksi i kreativnih proizvoda, suradnju na popularizaciji i promociji znanosti, organizaciji i provedbi kulturno-umjetničkih događanja, poticanju studentske prakse u okviru organizacije kulturno-umjetničkih događanja radi stjecanja stručnih i praktičnih znanja studenata, organizaciji gostujućih predavanja članova Udruge i djelatnika radi razmjene znanstvenih i stručnih iskustava i znanja, redovitom uzajamnom informiranju o relevantnim projektima i aktivnostima od zajedničkog interesa, sudjelovanju na konferencijama, simpozijima i seminarima na temelju uzajamnih poziva i dr.

IN MEMORIAM – dr. sc. Anđelka Metzing

11. studenoga 1939. – 28. kolovoza 2018.

U utorak, 28. kolovoza 2018. preminula je dr. sc. Anđelka Metzing, dugogodišnja viša predavačica na Filozofskom fakultetu u Osijeku i utemeljiteljica studija psihologije.

Dr. Metzing zaposlena je na Filozofskom fakultetu, tadašnjoj Pedagoškoj akademiji, od 1976. godine, gdje je podučavala mnoge generacije studenata znanjima iz razvojne psihologije, psihologije odgoja i obrazovanja te drugim spoznajama i vještinama važnim za buduće nastavnike i profesore. Osim rada na Fakultetu profesorica Metzing surađivala je i s mnogim institucijama i organizacijama, kao i s nevladinim udrugama. Između ostalog, tijekom Domovinskog rata kao volonter je sudjelovala u organizaciji SOS-telefona u Osijeku, za što je 1998. godine dobila Povelju humanosti Osječko-baranjske županije.

Iako će ju mnoge generacije osječkih studenata i kolege pamtititi kao osobu koja je predano radila na unapređenju kompetencija nastavnika na svim obrazovnim razinama te svojim radom kontinuirano pridonosila zajednici, kao posebno postignuće može se istaknuti utemeljenje osječkog studija psihologije. Od samih začetaka ideje o osnivanju studija psihologije na tadašnjem Pedagoškom fakultetu u Osijeku profesorica Metzing aktivno je radila na njezinu ostvarenju. Od osnivanja studija psihologije 2003. godine do umirovljenja kao

voditeljica je neumorno radila na njegovu razvoju. U ponekad nemogućim uvjetima i naizgled bezizlaznim situacijama s optimizmom je iznova dokazivala da svaki problem ima rješenje. Njezin entuzijazam bio je prepoznat i izvan naše institucije. Mnogi kolege odazvali su se pozivima za suradnju te na različite načine pridonosili razvoju suvremenog i kvalitetnog studija. Pod vodstvom profesorice Metzing ostvarena je suradnja s Odsjecima za psihologiju u Zagrebu i Rijeci, Poliklinikom za zaštitu djece grada Zagreba, Nakladom Slap te mnogim drugim ustanovama i udrugama koje su pridonijele da studij postane ono što je danas.

U svojim nastojanjima da studij psihologije bude prepoznat kao studij koji je usmjeren na zajednicu, pokrenula je organizaciju bienalnog skupa posvećenog pitanjima nasilja koji se od 2006. godine održava u organizaciji Odjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta Osijek i Društva psihologa Osijek te objavljivanje zbornika radova proizašlih iz skupova. Kao predsjednica Programsko-organizacijskog odbora, a kasnije kao počasna predsjednica, uvelike je pridonijela kvaliteti i prepoznatljivosti skupova, za što je 2012. godine dobila priznanje za posebne zasluge u nastanku i razvoju osječkih skupova posvećenih pitanjima nasilja.

Njezin predani rad na razvoju i promociji psihologijske struke prepoznale su mnoge kolegice i kolege te su joj dodijeljena najveća priznanja Hrvatskog psihološkog društva – Društveno priznanje „Marulić: Fiat Psychologia“ i Psihologiska nagrada „Ramiro Bujas“ za životno djelo.

Uz njezine doprinose psihologiji u Republici Hrvatskoj studenti i kolege profesoricu Metzing pamtit će kao energičnu i otvorenu osobu koja je s jednakom lakoćom i vedrinom mogla razgovarati o poslu i neobaveznim temama, koja je voljela i raditi i zabaviti se. I koja je voljela život.

*prof. emeritus V. Kolesarić, doc. dr. sc. A. Kurtović, doc. dr. sc. I. Marčinko,
doc. dr. sc. D. Šincek, izv. prof. dr. sc. S. Ručević, prof. dr. sc. G. Vuletić,
doc. dr. sc. A. Jakopec, prof. dr. sc. H. Lepeduš, doc. dr. sc. V. Križanić,
doc. dr. sc. A. Babić Čikeš, doc. dr. sc. J. Tomašić Humer,
dr. sc., D. Krupić, dr. sc. G. Vrdoljak, I. Duvnjak, M. Milić i S. Vučković*

IN MEMORIAM – prof. dr. sc. Velimir Petrović

23. ožujka 1938. – 21. rujna 2018.

U petak, 21. rujna 2018. nakon kratke bolesti preminuo je prof. dr. sc. Velimir Petrović, umirovljeni redoviti profesor u trajnom zvanju na Odsjeku za njemački jezik i književnost Filozofskog fakulteta Osijek.

Prof. Petrović rođen je 1938. godine u Nišu, a od 1962. godine do svoje smrti stalno boravi u Osijeku. 1958. godine diplomirao je njemački i srpskohrvatski jezik i jugoslavensku književnost na Višoj pedagoškoj školi u Nišu, 1963. njemački jezik i književnost na Filološkom fakultetu u Beogradu, a 1969. ruski jezik na Višoj pedagoškoj školi u Beogradu. 1973. godine magistrirao je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a na istom je fakultetu 1981. godine i doktorirao.

Prof. Petrović zaposlen je na Filozofskom fakultetu, tadašnjoj Pedagoškoj akademiji, od 1978. godine. Prije toga stekao je iskustvo rada u nastavi u osnovnim školama u Valjevu i Osijeku, u osječkoj gimnaziji „Braća Ribar“ i na osječkom Ekonomskom fakultetu. Na osječkom je Filozofskom fakultetu mnoge generacije studenata podučavao općoj lingvistici, lingvistici teksta, sintaksi suvremenog njemačkog jezika, njemačkom pravopisu i frazeologiji te tendencijama u suvremenom njemačkom jeziku.

Osim rada u nastavi i sa studentima prof. Petrović bio je i aktivan i vrlo produktivan znanstvenik te je provodio komparativna istraživanja njemačkog i hrvatskog jezika te opće lingvistike, istraživanja iz kojih su proizašla tri sveučilišna udžbenika i niz znanstvenih radova. Mnogima je međutim prof. Petrović najpoznatiji kao istraživač tzv. esekerskog govora, urbanog njemačkog

dijalekta specifičnog za osječko područje 19. i 20. stoljeća te se rezultati istraživanja ovog područja mogu smatrati njegovim najvrednijim znanstvenim doprinosom. S istraživanjem tog govora prof. Petrović započeo je u prvoj polovini 1990-ih godina kada je pokrenut istraživački projekt „Esekerski – osječki dijalekt njemačkog jezika“, a prvi članak na tu temu objavljen je 1994. godine. Nakon niza članaka i predavanja rad na esekerskom govoru kulminirao je 2001. godine izdavanjem monografije „Essekerisch. Das osijeker Deutsch“, odnosno „Esekerski. Osječki njemački jezik“, a 2008. godine u samostalnom opširnom izdanju objavljuje „Esekerski rječnik“. Zahvaljujući tom istraživanju od zaborava je spašen i za budućnost zabilježen govorni idiom osječkih Nijemaca zabranjen nakon 1945. godine, koji je u trenutku istraživanja govorilo još samo nekoliko izvornih govornika.

Osim kao zanimljivog profesora kojem je uvijek bilo stalo do svojih učenika i studenata te kao vrsnog znanstvenika prof. Petrovića pamtit će se i kao čovjeka britka i analitička uma te vedru i toplu osobu punu energije koja je u svim, pa i teškim, situacijama isijavala ljudskost koju je u današnjem modernom svijetu teško pronaći. Bio je skroman i nije volio biti u središtu pažnje, no unatoč tome ili možda baš zbog toga teško ga je zaboraviti.

Komemoracija za prof. Velimira Petrovića održala se u petak 28. rujna 2018. godine u 13 sati u svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta u Osijeku.

*izv. prof. dr. sc. Vesna Bagarić Medve, doc. dr. sc. Melita Aleksa Varga,
viša lektorica Snježana Babić, viša lektorica Silvija Berkec, doc. dr. sc. Sanja Cimer,
doc. dr. sc. Tihomir Engler, doc. dr. sc. Ivana Jozić, doc. dr. sc. Stephanie Jug,
prof. dr. sc. Vladimir Karabalić, Ana Keglević, dr. sc. Sonja Novak, doc. dr. sc. Leonard Pon,
Ivana Šarić Šokčević i prof. dr. sc. Željko Uvanović*

IN MEMORIAM – Katarina Vujanac 18. travnja 1949. – 18. rujna 2018.

U utorak 18. rujna 2018. nakon duge bolesti preminula je Katarina Vujanac, umirovljena djelatnica Filozofskog fakulteta Osijek.

Bila je zaposlena na Filozofskom fakultetu, tadašnjoj Pedagoškoj akademiji, od 8. lipnja 1982. godine na radnom mjestu pomoćne tehničke službe – spremaćica – i s tog mesta otišla je u mirovinu 31. prosinca 2009. godine.

IMPRESSUM

Uredništvo:

*doc. dr. sc. Ivana Jozić
Domagoj Burazin*

Lektor:

prof. dr. sc. Branimir Belaj

Grafičko uređenje:

Domagoj Burazin